

Działania proinwestycyjne i prorozwojowe samorządów w województwie zachodniopomorskim

Spis treści

1. INFORMACJA O BADANIU

1.1. Cel badania.....	6
1.2. Metodologia.....	7
1.2.1. Wprowadzenie metodologiczne.....	7
1.2.2. Metryczka badanych.....	7
1.3. Opis nadzoru i kontroli badań.....	9
1.4. Sprawozdanie z realizacji badań.....	9

2. PODSUMOWANIE.....10

3. RAPORT Z BADAŃ

3.1. Działania proinwestycyjne, podjęte na terenie gminy.....13

3.1.1. Działania podjęte w ostatnim roku, 2-3 lata temu oraz 4-5 lat temu.....	13
3.1.2. Efekty tych działań.....	14
3.1.3. Obszary działań w zakresie projektów miękkich i twardych.....	15
3.1.4. Bariery w realizacji działań.....	17
3.1.5. Źródło finansowania działań.....	19
3.1.6. Współpraca z innymi podmiotami przy realizacji działań prorozwojowych.....	20

3.2. Działania prorozwojowe przewidziane do realizacji w przyszłości.....26

3.2.1. Działania prorozwojowe przewidziane do realizacji za rok, 3 oraz za 5 lat.....	26
3.2.2. Plany w zakresie pozyskania nowych inwestycji w okresie 3 najbliższych lat.....	28
3.2.3. Posiadanie planów inwestycyjnych obejmujących najbliższe 3 lata.....	29
3.2.4. Szczegółowe określenie planowanych inwestycji – zawartych w planach inwestycyjnych:.....	30
a) Branży	

- b) Planowanego terminu uruchomienia inwestycji
- c) Planowanej liczby zatrudnionych pracowników
- d) Planowanych zawodów i specjalności pracowników
- e) Preferowanego wykształcenia przyszłej kadry
- f) Planowanego terminu zatrudnienia pracowników
- g) Formy zatrudnienia pracowników
- h) Planowanych prac inwestycyjnych związanych z inwestycją (np. Prace budowlane - czas trwania, ilość zaangażowanego personelu)
- i) Planowane potrzeby inwestora
- j) Możliwości i warunki płacowe

3.3. Określenie stopnia przygotowania gmin do działań inwestycyjnych.....37

- 3.3.1. Posiadanie informacji na temat potencjalnych inwestorów zainteresowanych zlokalizowaniem inwestycji.....37
- 3.3.2. Posiadanie planu zagospodarowania przestrzennego.....39
- 3.3.3. Posiadanie terenów uzbrojonych przeznaczonych pod inwestycje.....40

Załącznik 1. Kwestionariusz wywiadu.....43

Spis wykresów

Wykres 1. Powierzchnia gminy w ha, N=108.....	8
Wykres 2. Liczba mieszkańców, N=108.....	8
Wykres 3. Jakie były największe przeszkody w realizacji tych działań? N=108.....	18
Wykres 4. Skąd pozyskiwano środki na realizację tych działań prorozwojowych? N=108.....	19
Wykres 5. Czy przy realizacji dotychczasowych działań samorząd współpracował z innymi podmiotami samorządowymi, publicznymi, państwowymi lub prywatnymi? Jeśli tak to proszę wymienić formę współpracy.....	21
Wykres 6. Czy gmina/ miasto planują pozyskanie nowych inwestycji w okresie najbliższych 3 lat? N=108.....	28
Wykres 7. Czy gmina / miasto posiadają opracowane plany inwestycji w okresie najbliższych 3 lat?29	
Wykres 8. Proszę o wskazanie branży tych inwestycji, zawartych w planach. N=73.....	32
Wykres 9. Proszę o wskazanie planowanego terminu uruchomienia tych inwestycji, zawartych w planach. N=69.....	32
Wykres 10. Proszę o wskazanie planowanego terminu zatrudnienia pracowników w ramach inwestycji. N=46.....	33
Wykres 11. Proszę o wskazanie planowanego zapotrzebowania na zawody i specjalności N=43.....	34
Wykres 12. Proszę o wskazanie planowanych potrzeb inwestora. N=61.....	35
Wykres 13. Proszę o wskazanie rodzaju pracy. N=43.....	35
Wykres 14. Proszę o wskazanie rodzaju pracownika. N=42.....	36
Wykres 15. Czy gmina/ miasto posiadają informacje na temat potencjalnych inwestorów zainteresowanych zlokalizowaniem inwestycji na ich terenie? N=108.....	37
Wykres 16. Czy gmina/ miasto posiada opracowany plan zagospodarowania przestrzennego?.....	39
Wykres 17. Jakie są powody tego, że gmina nie posiada opracowanego planu zagospodarowania przestrzennego. N=74.....	40
Wykres 18. Czy gmina/ miasto posiada uzbrojone tereny przeznaczone pod inwestycje? N=108.....	41

Spis tabel

Tabela 1. Jakie działania proinwestycyjne podjęto na terenie gminy.....	13
Tabela 2. Jakim efektem zakończyły się te działania, jakie były ich rezultaty?.....	15
Tabela 3. Jakie były obszary działań prorozwojowych w zakresie projektów „miękkich”?.....	16
Tabela 4. Jakie były obszary działań prorozwojowych w zakresie projektów „twardych”?.....	17
Tabela 5. Jakie były największe inne przeszkody w realizacji tych działań?.....	18
Tabela 6. Proszę wskazać nazwę funduszu, z którego pozyskano środki na realizację działań prorozwojowych.....	19
Tabela 7. Proszę wymienić nazwę instytucji – podmiotów samorządowych, z którymi samorząd współpracował przy realizacji dotychczasowych działań.....	22
Tabela 8. Proszę wymienić formę współpracy z podmiotami samorządowymi.....	22
Tabela 9. Proszę wymienić nazwę instytucji – podmiotów publicznych, z którymi samorząd współpracował przy realizacji dotychczasowych działań.....	23
Tabela 10. Proszę wymienić formę współpracy z podmiotami publicznymi.....	23
Tabela 11. Proszę wymienić nazwę instytucji – podmiotów państwowych, z którymi samorząd współpracował przy realizacji dotychczasowych działań.....	24
Tabela 12. Proszę wymienić formę współpracy z podmiotami państwowymi, publicznymi.....	24
Tabela 13. Proszę wymienić nazwę instytucji – podmiotów prywatnych, z którymi samorząd współpracował przy realizacji dotychczasowych działań.....	25
Tabela 14. Proszę wymienić formę współpracy z podmiotami prywatnymi.....	25
Tabela 15. Jakiego rodzaju działania prorozwojowe przewidziane są do realizacji w najbliższym roku, 3 lat, 5 lat:.....	26
Tabela 16. Jakiego typu to są inwestycje?.....	28
Tabela 17. Dlaczego gmina nie posiada planu inwestycyjnego na najbliższe 3 lata?.....	30
Tabela 18. Proszę o wskazanie planowanej liczby zatrudnionych pracowników, zawartych w planach.....	33
Tabela 19. Proszę o wskazanie planowanego preferowanego wykształcenia przyszłej kadry.	34
Tabela 20. Proszę o wskazanie planowanej formy zatrudnienia przyszłej kadry.	35

Tabela 21. Proszę o wskazanie <u>czasu trwania</u> planowanych prac inwestycyjnych.	36
Tabela 22. Proszę o wskazanie <u>ilości zatrudnionych osób</u> w planowanych pracach inwestycyjnych..	36
Tabela 23. Dlaczego gmina/ miasto nie posiada informacji na temat potencjalnych inwestorów zainteresowanych zlokalizowaniem inwestycji na ich terenie?.....	38
Tabela 24. Jakie są powody tego, że nie gmina/ miasto nie posiada terenów przeznaczonych pod inwestycje?	41

1. Informacja o badaniu

1.1. Cel badania

Niniejsze badanie zostało zrealizowane na zlecenie Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Szczecinie w ramach projektu Zachodniopomorskie Obserwatorium Rynku Pracy, finansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego oraz budżetu Państwa w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego.

Celem badania było zdiagnozowanie obszarów i kategorii działań prorozwojowych prowadzonych przez samorzady lokalne województwa zachodniopomorskiego. Celem badania w szczególności było rozpoznanie i opisanie projektów proinwestycyjnych podejmowanych przez samorzady oraz zanalizowanie wpływu tych projektów na lokalne środowisko gospodarcze i jego otoczenie.

1.2. Metodologia badania

1.2.1. Wprowadzenie metodologiczne

Badanie zostało przeprowadzone na terenie województwa zachodniopomorskiego i objęło 114 Urzędów Gmin. Badanie zrealizowano metodą „ekspercką”. W skład badanej grupy, dla każdej z gmin, wchodziły kluczowe osoby posiadające wiedzę ekspercką i informacje w zakresie planowania i wdrażania działań proinwestycyjnych w tym zwłaszcza w zakresie rozwoju zasobów ludzkich i promocji przedsiębiorczości, reprezentujące takie sektory jak edukacja i nauka, biznes, gospodarka.

W każdej ze 114 gmin badaniem objęto prezydentów/ wójtów/ burmistrzów oraz przewodniczących Rady Gminy oraz z dyrektorów, naczelników wydziałów odpowiedzialnych za promocję i rozwój gospodarczy urzędów gmin.

W celu realizacji wymienionych wyżej celów badawczych przeprowadzono badania przy wykorzystaniu metody wywiadu kwestionariuszowego prowadzonego przez telefon i wspieranego komputerowego CATI.

1.2.2. Metryczka badanych

W każdej gminie ankieterzy prosili o rozmowę z prezydentem/ wójtem, bądź burmistrzem, z przewodniczącym rady gminy, a także z naczelnikiem wydziału odpowiedzialnym za promocję i rozwój gospodarczy. Realizując badanie przeprowadzono wywiady z wszystkimi trzema osobami lub też z jedną lub dwiema z nich. Zdarzały się również sytuacje w których wymienieni respondenci odmawiali udzielania odpowiedzi wskazując inną osobą jako tą która jest wystarczająco kompetentna w zakresie działań proinwestycyjnych. Wskazywane osoby to np. inspektor ds. inwestycji, podinspektor ds.

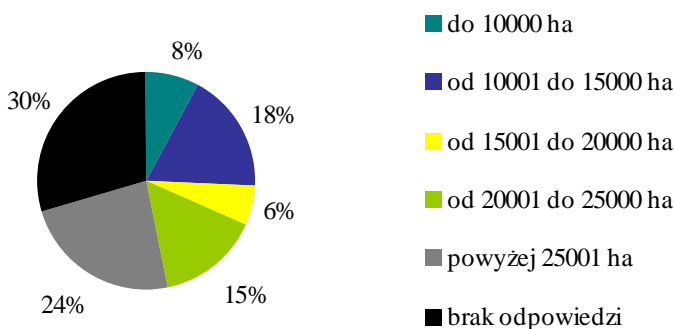
zamówień publicznych, czy inspektor ds. zarządzania projektami i programami pomocowymi Unii Europejskiej.

Ze względu na trudną próbę badawczą oraz ograniczony czas na realizację udało się przeprowadzić 108 efektywnych wywiadów, w 71% gmin województwa zachodniopomorskiego. Głównym powodem odmowy przeprowadzenia wywiadu, mimo wielokrotnych umówień, był brak czasu. Często samorządowcy proponowali przełożenie przeprowadzenia wywiadu w terminie nie objętym już badaniem. Poza tym, trudność sprawiło zastanie na miejscu osób objętych badaniem, mimo wielokrotnych prób ankieterów. Wielkość badanej próby ze względu na to, iż stanowi ona 71% badanej populacji należy uznać za pełnowartościową i stanowiącą podstawę od analiz statystycznych.

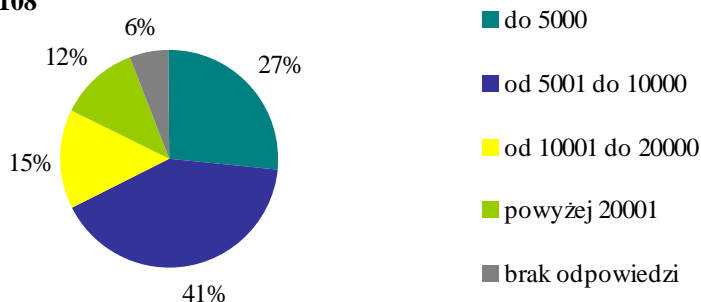
Szczegółowe zestawienie powodów odmowy znajduje się w załączniku numer 1 – „Powody odmów”.

Jeśli chodzi o strukturę próby, znaczna część osób (30%) na prośbę o wskazanie wielkości reprezentowanej przez nich gminy odmówiła odpowiedzi. Być może wynika to z braku wiedzy na ten temat. Jednak co widoczne jest na poniższym wykresie najczęściej były to gminy duże – powyżej 25001 ha. Badaniem objęto najczęściej samorządowców reprezentujących gminy zamieszkałe przez 5001 do 10000 mieszkańców (41%).

Wykres 1. Powierzchnia gminy w ha, N=108

Wykres 2. Liczba mieszkańców, N=108

1.3. Opis nadzoru i kontroli badań.

Realizowane badanie, ze względu na technikę realizacji – Metodą Telefonicznego wywiadu Kwestionariuszowego (CATI) podlegało bieżącej kontroli podczas trwania procesu badawczego. Zlokalizowanie ankierów w sali badań telefonicznych, oraz zastosowanie systemu CADAS (Computer Aided Data Acquisition System) pozwoliło na kontrolowanie, ocenę przebiegu realizowania wywiadu ankiera z respondentem. Dodatkowo, prowadzenie badań metodą CATI, w przypadku wykrycia błędów, nieścisłości pozwala na natychmiastową korektę wszelkich błędów.

Kontroli zostało poddanych 15% wywiadów. Kontrola polegała na odsłuchiwaniu rozmowy telefonicznej ankiera z respondentem.

1.4. Sprawozdanie z realizacji badań.

Badanie rozpoczęto w chwili podpisania umowy tj. 02.05.2007.

W dniach 02.05.2007 – 03.05.2007 przygotowywano kwestionariusz ankietowy do badania.

W tych samych dniach przygotowywano bazę respondentów, zgodnie z zaleceniami Zleceniodawcy.

W dniu 04.05.2007 rozpoczęto proces realizacji badania w terenie, który trwał do 25.05.2007.

W dniu 28.05.2007 rozpoczęto obliczenia statystyczne, które trwały do 04.06.2007

Od dnia 08.11.2006 rozpoczęto pisanie raportu końcowego z w/w badania.

Termin zakończenia pisania raportu to 08.06.2007, w tym dniu Zleceniodawca otrzymał pocztą e-mail przygotowany raport badawczy oraz tego dnia został on wysłany do Zleceniodawcy listem poleconym priorytetowym z potwierdzeniem odbioru. W tym dniu również raport został przesłany do niezależnego eksperta w celu dokonania ewaluacji.

2. Podsumowanie

W wyniku badań telefonicznych przeprowadzonych w urzędach gmin/ miast można wysunąć następujące wnioski:

I. Na temat działań proinwestycyjnych podjętych już na terenie gminy:

Badane gminy charakteryzują się wysoką aktywnością jeśli chodzi o podjęte działania proinwestycyjne. Każdy respondent wymieniał po kilka albo nawet kilkanaście inwestycji, zarówno realizowanych w ciągu ostatniego roku, 2-3 lata temu, jak i 4-5 lat temu. Inwestycje głównie polegały na rozwoju infrastruktury gminnej czyli budowie kanalizacji, dróg, remontów różnego typu budynków, budowie ośrodków sportowych, budowie sieci wodociągowej.

W zależności od momentu rozpoczęcia inwestycji uznawano, że się już zakończyły (rozpoczęte 2-5 lat temu) lub są w trakcie (szczególnie te rozpoczęte w ciągu ostatniego roku). Z badania wynika, że trudniej jest podać efekty działań, które rozpoczęły się co najmniej 2 lata temu. Samorządowcy jako efekty głównie uznawali konkretne działania takie jak: budowa wodociągów, kanalizacji, świetlic itp. Z badania wynika, że inwestycje prorozwojowe w samorządach województwa zachodniopomorskiego dotyczą głównie projektów twardych – inwestycyjnych. Samorządowcy mieli wyraźny problem ze wskazaniem obszarów projektów miękkich. Przeprowadzone najczęściej projekty twarde pokrywają się z działaniami proinwestycyjnymi podjętymi w ciągu ostatniego roku oraz 5 lat wstecz.

Główną przeszkodą w realizacji działań prorozwojowych jest brak funduszy (63%), ale także i przyczyny leżące zdaniem samorządowców po stronie urzędów tj. biurokracja, odrzucanie wniosków.

Samorządy objęte badaniem finansują inwestycje z różnych źródeł. Głównie opłacają inwestycje z własnych środków Urzędu Gminy (96%). W drugiej kolejności korzystają z funduszy z Unii Europejskiej – 87% (głównie ZPORR, Sapart). Często do inwestycji w gminach przyczyniają się środki z Budżetu Państwa (69%).

Badane gminy województwa zachodniopomorskiego realizują działania prorozwojowe współpracując z innymi instytucjami. Najczęściej są to podmioty samorządowe (78%), w następnej kolejności państwowe (63%). Współpraca ta głównie polega na dofinansowaniu, wspólnej realizacji planów. 16% badanych twierdzi, że w ogóle nie współpracuje z innymi instytucjami, przy realizacji działań prorozwojowych.

II. Na temat działań prorozwojowych przewidzianych do realizacji w przyszłości:

Wśród badanych gmin powiatu zachodniopomorskiego uwidacznia się postawa prorozwojowa oraz proinwestycyjna. Działania planowane na przyszłość będą kontynuacją rozpoczętych wcześniej. Działania prorozwojowe, które są przewidziane do realizacji w najbliższych pięciu latach dotyczą podobnych obszarów działań, które zostały podjęte pięć lat wstecz. Dotyczyć będą głównie kanalizacji, budowy i remontów dróg, budowy sieci wodociągowej, świetlic wiejskich.

Zdecydowana większość samorządowców (87%) deklaruje, że reprezentowana przez nich gmina zamierza pozyskać nowe inwestycje. Działania te pokrywają się z wymienionymi wcześniej działaniami prorozwojowymi.

Z przeprowadzonych wywiadów wynika, że samorządy są przygotowane do inwestycji. Blisko 70% deklaruje, że reprezentowana przez nich gmina posiada plany inwestycyjne. Wśród 31% gmin, które aktualnie nie

mają takiego planu część samorządowców twierdzi, że gmina jest aktualnie w fazie jego przygotowania.

Samorządowcy mają średnie rozeznanie co do szczegółów zawartych w planach inwestycyjnych gminy. Inwestycje jakie zawarte są w planach 3 – letnich najczęściej dotyczą oczyszczalni ścieków, budowy kanalizacji (34%), inwestycji budowlanych (33%), budowy i naprawy dróg (21%). Założone w planach inwestycje mają rozpocząć się najczęściej jeszcze w bieżącym roku kalendarzowym (46%), wskazywane w dalszej kolejności – w roku 2008 (33%). Do inwestycji będą najczęściej poszukiwani budowlańcy (40%), operatorzy maszyn i urządzeń (19%), murarze (16%). Warto zaznaczyć, że prawie co trzeci przedstawiciel gminy nie potrafił wskazać odnośnie wymienionych przez siebie inwestycji zapotrzebowań na pracowników o określonych zawodach i specjalnościach.

III. Na temat określenia stopnia przygotowania gmin do działań inwestycyjnych:

Znaczna część przedstawicieli gmin deklaruje, że władze gminy mają rozeznanie co do potencjalnych inwestorów zainteresowanych zlokalizowaniem inwestycji (62%). Jednak tylko w 31% przypadków istnieje plan zagospodarowania przestrzennego, który umożliwi podjęcie takich inwestycji. Jednakże dokładnie połowa samorządowców deklaruje, że obecnie opracowuje się taki plan lub istnieje studium zagospodarowania.

74% badanych uważa, że reprezentowana przez nich gmina posiada tereny przeznaczone pod inwestycje.

Szczegółowe omówienie wyników znajduje się w dalszej części raportu.

3. Raport z badań

3.1. Działania proinwestycyjne podjęte na terenie gminy

3.1.1. Działania podjęte w ostatnim roku, 2-3 lata temu, 4-5 lat temu

Jednym z głównych celów badania było określenie jakie działania proinwestycyjne podjęto w badanych gminach zarówno w ostatnim roku, jak i 4-5 lat temu. Okazuje się, że najczęściej miała miejsce budowa kanalizacji (38%), następnie budowa dróg (32%), remonty różnego rodzaju budynków (szkół, zabytków) (25%). Nieco częściej niż co piąty badany wymienił budowę ośrodków sportowych. Na kolejnych miejscach wskazywane były następujące działania: budowa wodociągów (18%), polepszenie infrastruktury komunalnej (11%), budowa oczyszczalni ścieków (11%). Wymienione działania najczęściej miały miejsce zarówno 2-3 lata temu, jak i 4-5 lat temu. Z badania wynika, że jedynie budowa oczyszczalni ścieków oraz budowa gimnazjum miała miejsce dawniej tj. 4-5 lat temu.

Tabela 1. Jakie działania proinwestycyjne podjęto na terenie gminy. Pytanie z możliwością wielokrotnej odpowiedzi, stąd ogółem powyżej 100%.

DZIAŁANIA INWESTYCYJNE PODJĘTE NA TERENIE GMINY, N=108	Rok temu	2-3 lata temu	4-5 lat temu
działania związane z kanalizacją	38%	35%	29%
budowa dróg	32%	30%	18%
remonty różnego rodzaju	25%	23%	11%
budowa ośrodków sportowych	22%	14%	12%
budowa wodociągów	18%	23%	17%
infrastruktura komunalna	11%	5%	4%
oczyszczalnia ścieków	11%	9%	14%
budowa ośrodków rekreacyjnych	10%	3%	3%
uzbrojenie terenów	7%	6%	2%
plan zagospodarowania przestrzennego	7%	6%	1%
budowa ośrodków kulturalnych	6%	6%	2%

wymiana oświetlenia ulicznego	6%	6%	1%
ulgi dla inwestorów	6%	2%	6%
żadne	6%	5%	4%
działania związane z infrastrukturą szkolną	4%	2%	-
nie wiem/ trudno powiedzieć	4%	6%	9%
budowa infrastruktury turystycznej	3%	2%	-
budowa sieci internetowej	2%	2%	1%
stacja uzdatniania wody	2%	4%	4%
targi promujące gminę	2%	3%	1%
budowa gimnazjum	2%	6%	11%
park przemysłowy	2%	1%	2%
budowa cmentarza	2%	-	-
budowa domu pogrzebowego	2%	-	-
remont basenu portowego	2%	-	-
elektrownie wiatrowe	2%	-	-
gazyfikacja	1%	6%	4%

3.1.2. Efekty działań proinwestycyjnych.

Nie ulega wątpliwości, że inwestycje są pomyślnie zakończone, gdy odnoszą oczekiwany skutek. Jeśli chodzi o inwestycje sprzed ostatniego roku okazuje się, że prawie co piąty samorządowiec twierdził, że te działania proinwestycyjne nie zostały jeszcze zakończone. Tylko 14% twierdzi, że zostały ostatecznie zrealizowane. Część samorządowców przyznaje, że inwestycje te spotkały się z pochwałą środowiska (12%). W dalszej części wymieniano raczej konkretne działania jak: budowa kanalizacji, wodociągów, świetlic itp. (Tabela nr 2).

Badani mieli znacznie większy problem ze wskazaniem efektów inwestycji, które miały miejsce 2-3 lata temu, a szczególnie 4-5 lat temu – prawie co trzeci badany nie potrafił wskazać efektów inwestycji. Co wydaje się w pełni naturalne, w odniesieniu do dawniej rozpoczętych inwestycji oświadczano, że po prostu się zakończyły.

Tabela 2. Jakim efektem zakończyły się te działania, jakie były ich rezultaty? Pytanie z możliwością wielokrotnej odpowiedzi, stąd % ogółem powyżej 100%. W tabeli pokazano wskazania, które uzyskały powyżej 3%.

EFEKTY DZIAŁAŃ N=108	W ciągu ostatniego roku	2-3 lata temu	4-5 lat temu
w trakcie	19%	6%	7%
zakończone inwestycje	14%	19%	21%
są chwalone, pozytywne	12%	7%	11%
brak odpowiedzi	11%	25%	29%
kanalizacja	10%	11%	5%
wodociągi	6%	5%	5%
światlice ogólnodostępne	6%	3%	3%
przebudowa dróg	6%	6%	2%
hala sportowa	6%	6%	-
park przemysłowy	4%	3%	3%
nowe miejsca pracy, spadek bezrobocia	4%	4%	3%
bezpieczeństwo	4%	2%	-
oczyszczalnia ścieków	4%	4%	1%
lepszą jakość wody	2%	6%	3%
ekologia, ochrona środowiska	-	5%	3%
poprawa wyglądu, estetyka	3%	5%	3%
udogodnienia dla mieszkańców	3%	2%	4%
lepsze warunki do edukacji, dostęp do internetu	2%	4%	4%

3.1.3. Obszary działań w zakresie projektów miękkich i twardych.

Projekty „miękkie” dotyczą rozwoju zasobów ludzkich, tworzenia nowych miejsc pracy, podnoszenia i zmiany kwalifikacji, stypendiów oraz rozwoju kultury, ekologii i turystyki. Projekty „twarde”, to przedsięwzięcia inwestycyjne – czyli budowy i modernizacje. Rezultaty "miękkie" są znacznie trudniejsze do zdefiniowania, dotyczą postaw, umiejętności i innych cech, których istnienie stwierdzone może być jedynie w drodze specyficznych badań czy obserwacji.

W ramach badania poproszono samorządowców o wskazanie obszarów działań prorozwojowych w zakresie projektów miękkich i twardych. Badani szczególnie mieli problem ze wskazaniem tych pierwszych, z natury trudniejszych do definicji. Prawie co piąty samorządowiec nie potrafił wskazać projektu nieinwestycyjnego. Jeśli już to najczęściej wskazywano na działania związane ze szkoleniami (8% - różne szkolenia, 4% szkolenia językowe), rozrywką (7% - cykl imprez), edukacją (6%). Pozostałe projekty przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 3. Jakie były obszary działań prorozwojowych w zakresie projektów „miękkich”? W tabeli zawarto wskazania powyżej 2%:

PROJEKTY MIĘKKIE	OGÓLEM, N=108
żadne	17%
brak odpowiedzi	15%
nie wiem/ trudno powiedzieć	13%
różne szkolenia	8%
cykl imprez	7%
edukacja, oświata	6%
miasta bliźniacze	5%
światlice wiejskie	5%
fundusze	5%
projekty związane ze sportem	5%
projekt integracyjny	4%
szkolenia językowe	4%
biblioteki i ich wyposażenie	3%
gminne centrum informacji	3%
dofinansowanie zajęć dodatkowych w szkołach	3%

* do pozostałych wskazań, które uzyskały 2% zalicza się: złożenie wniosków, projektów, bezpieczne wakacje, punkt wydawania gorących posiłków, ochrona środowiska, ekologia, utworzenie centrum terapii zajęciowej dla osób upośledzonych, uruchomienie centrum kobiet aktywnych, wymiana młodzieży, uruchomienie centrum biznesu, budowa ścieżki ekologicznej, Dom Kultury, wakacje, ferie dla dzieci i młodzieży, place zabaw.

Na prośbę o wymienienie obszarów działań w zakresie projektów twardych samorządowcy najczęściej wymieniali konkretne działania związane z infrastrukturą gminną

tj. kanalizacja (36%), wodociągi (17%), budowa dróg (17%). W części z nich co dziesiątej gminie udało się wybudować halę sportową. W 9% gmin wybudowano oczyszczalnię ścieków. Pozostałe twarde projekty zostały wymienione w tabeli poniżej.

Tabela 4. Jakimi były obszary działań prorozwojowych w zakresie projektów „twardych”? W tabeli zawarto wskazania powyżej 2%:

PROJEKTY TWARDE	OGÓŁEM, N=108
kanalizacja	36%
wodociągi	17%
drogi	17%
brak odpowiedzi	13%
nie wiem/ trudno powiedzieć	12%
budowa hali sportowej	11%
oczyszczalnia ścieków	9%
żadne	6%
ulice	5%
budowa gimnazjum	4%
remont szkoły	4%
infrastruktura	4%
centrum biznesu	3%
stacja uzdatniania wody	3%
remont domu kultury	3%
magistrala wodna, port rybacki	3%
wszystkie sprawy inwestycyjne	3%
euro boisko	3%

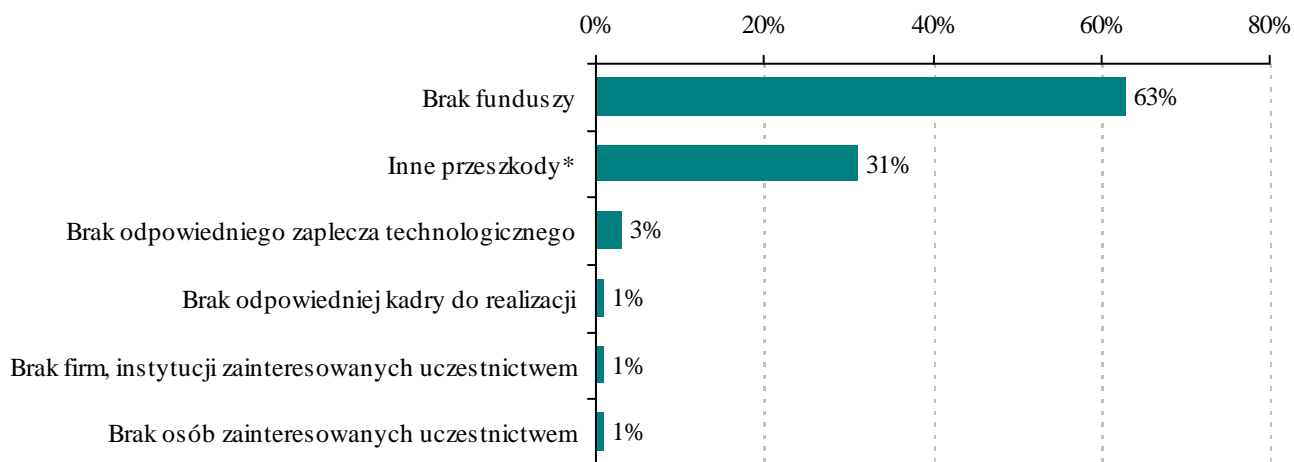
* do pozostałych wskazań, które uzyskały 2% zalicza się: gazyfikacja, bloki mieszkalne, przedszkole, centrum, informacji w urzędzie, środki na inwestycje, infrastruktura turystyczna, świetlice.

3.1.4. Bariery w realizacji działań proinwestycyjnych

Z badania wynika, że największą przeszkodą w realizacji działań proinwestycyjnych jest brak funduszy. Blisko 2/3 badanych gmin zmagają się/ bądź zmagają nadal z tym problemem. W następnej kolejności wskazywano bariery, które nie zostały zawarte w

kafeterii, najczęściej wskazywane: biurokrację urzędów, odrzucenie wniosków, (Tabela nr 5). Z badania wynika, że nie postrzega się brak wykwalifikowanej kadry, firm, instytucji, osób zainteresowanych uczestnictwem w działaniach proinwestycyjnych jako bariery w inwestycjach.

Wykres 3. Jakie były największe przeszkody w realizacji tych działań? N=108

*Tabela 5. Jakie były największe inne przeszkody w realizacji tych działań?

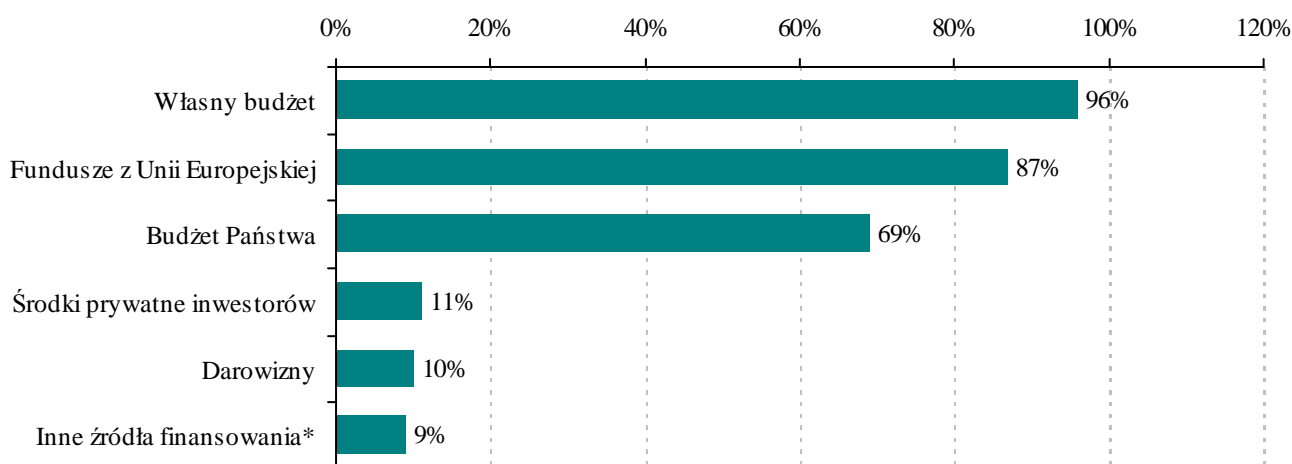
*INNE PRZESZKODY W REALIZACJI DZIAŁAŃ	OGÓŁEM, N=35
biurokracja urzędów	20%
odrzucenie wniosków	11%
brak wykonawców	3%
skromny udział własny	3%
złe przygotowanie jednostki która przygotowywała projekt	3%
opóźnienia wykonawców	3%
procedury przy wyborze wykonawców	3%
krótkie terminy na pozwolenia	3%
uzgadnianie dokumentacji w Natura 2000	3%

3.1.5. Źródło finansowania działań

Celem badania była także odpowiedź na pytanie, w jaki sposób samorządy finansują działania proinwestycyjne. Okazuje się, że objęte badaniem gminy w różnorodny sposób poszukują źródeł finansowania działań prorozwojowych. Najczęściej opierają się na własnych środkach, jaki należą do gminy (96%). Badanie potwierdza obiegową tezę, że w znacznym stopniu fundusze z Unii Europejskiej pozwoliły na przeprowadzenie inwestycji w gminach (87%). Blisko 70% inwestycji, w badanych gminach zrealizowano przy wsparciu środków z Budżetu Państwa. Co dziesiąta gmina przeprowadziła inwestycje z pomocą prywatnych przedsiębiorców.

Jeśli chodzi o fundusze z Unii Europejskiej najczęściej był to: ZPORR (39%), SAPART (23%), INTERREG 3a (17%).

Wykres 4. Skąd pozyskiwano środki na realizację tych działań prorozwojowych? N=108. * pytanie z możliwością wielokrotnej odpowiedzi stąd % ogółem powyżej 100.

* Do innych/ pozostałych środków zaliczono: kredyty, wsparcie z Ministerstwa Oświaty, obligacje Skarbu Państwa, budżet gminy, kontrakt wojewódzki, pożyczki, budżet państwa, darowizny, środki prywatne inwestora.

Tabela 6. Proszę wskazać nazwę funduszu, z którego pozyskano środki na realizację działań prorozwojowych. W tabeli zawarto wskazania powyżej 2%:

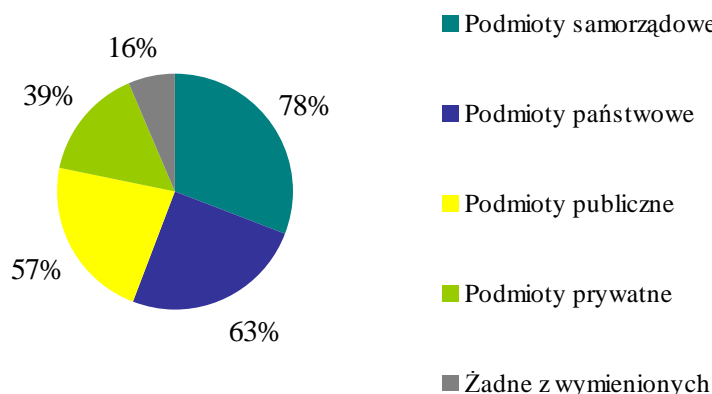
FUNDUSZ Z UNII EUROPEJSKIEJ	N=93
ZPORR	39%
SAPART	23%
INTERREG- 3a	17%
nie wiem/ trudno powiedzieć	16%
PHARE	16%
fundusz ochrony środowiska	9%
sektorowy program operacyjny rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich	8%
fundusz spójności	6%
fundusz odnowy wsi	4%
INTERREG- 3c	4%
Program Norweski	4%
totalizator sportowy	3%
polско- niemiecki	3%

* do pozostałych wskazań, które uzyskały 2% zalicza się: PAOF, fundusz ochrony gruntów rolnych Pomerania, PROF., europejski fundusz rozwoju wsi polskiej, fundacja wspomaganie wsi, fundusz rozwoju kultury fizycznej.

3.1.6. Współpraca z innymi podmiotami przy realizacji działań prorozwojowych.

W ramach badania poruszono zagadnienie partnerów współpracy przy działaniach inwestycyjnych. Okazuje się, że najczęściej badane gminy korzystają z pomocy podmiotów samorządowych (78%), w następnej kolejności z podmiotów państwowych (63%). Ponad połowa współpracowała z jednostkami publicznymi. Najrzadziej sięgano po pomoc firm prywatnych (39%). Część respondentów uważa, że w ogóle nie korzysta z pomocy jakichkolwiek jednostek (16%).

Wykres. 5. Czy przy realizacji dotychczasowych działań samorząd współpracował z innymi podmiotami samorządowymi, publicznymi, państwowymi lub prywatnymi? Jeśli tak to proszę wymienić formę współpracy

W trakcie badania poproszono także samorządowców o wymienienie nazw instytucji, z którymi współpracowano przy inwestycjach oraz określenie form współpracy z tymi instytucjami.

Jeśli chodzi o instytucje samorządowe, jako te, z którymi najczęściej współpracowano wymieniano głównie: gminy sąsiedzkie (32%), starostwo powiatowe (25%), urząd marszałkowski (21%). Współpraca ta najczęściej polegała na dofinansowaniu ze strony tych instytucji (38%), wspólnej realizacji planów (34%), tworzeniu stowarzyszeń (23%).

Gminy, które współpracowały z podmiotami publicznymi, najczęściej korzystały ze wsparcia policji (23%) oraz szkół (21%). Podobnie jak w przypadku podmiotów samorządowych współpraca ta polega na dofinansowaniu (45%), wspólnej realizacji planów (18%).

Znacznie większy problem mieli respondenci ze wskazaniem instytucji państwowych, z którymi jak twierdzą współpracują. Jeśli już to najczęściej wskazywano na urząd wojewódzki (17%), straż pożarną (17%), ponownie policję (13%).

Część badanych także nie potrafiła wskazać instytucji prywatnych, które wspierają reprezentowane przez nich gminy w inwestycjach. Badani wymienili następujące podmioty prywatne: zakład drzewny (8%), firmy budowlane (5%), miejscowe zakłady pracy (5%). Podobnie jak w wyżej wymienionych instytucjach współpraca polegała głównie na dofinansowaniu, wspólnej realizacji celów.

Szczegółowe wyniki znajdują się w tabelach poniżej.

3.1.6.A. PODMIOTY SAMORZĄDOWE

Tabela 7. Proszę wymienić nazwę instytucji – podmiotów samorządowych, z którymi samorząd współpracował przy realizacji dotychczasowych działań. Pytanie z możliwością wielokrotnej odpowiedzi, stąd ogółem powyżej 100%. W tabeli zawarto wskazania powyżej 3%:

PODMIOTY SAMORZĄDOWE - INSTYTUCJE	N=84
gminy sąsiedzkie	32%
starostwo powiatowe	25%
urząd marszałkowski	21%
związek miast i gmin	19%
powiat	15%
stowarzyszenie powiatów i gmin pojezierza	6%
związek gmin R21	6%
nie wiem/ trudno powiedzieć	5%
urząd miasta i gminy	4%
samorządy powiatowe	4%
dom kultury	4%

Tabela 8. Proszę wymienić formę współpracy z podmiotami samorządowymi. Pytanie z możliwością wielokrotnej odpowiedzi, stąd ogółem powyżej 100%. W tabeli zawarto wskazania powyżej 3%:

PODMIOTY SAMORZĄDOWE – FORMY WSPÓŁPRACY	N=79
dotacje, dofinansowanie, pożyczki	38%
wspólna realizacja planów	34%
stowarzyszenie, porozumienie	23%
wspólne spotkania, rozmowy	13%
kanalizacja	9%
remonty dróg	9%
budowa chodników	8%
przygotowywanie wspólnych projektów	6%
budowa wysypisk	6%
działania kulturalne	5%

wnioski o pomoc, opiniowanie	5%
doradztwo	5%
gazyfikacja	4%
wspólne działania promocyjne	4%

3.1.6.B. PODMIOTY PUBLICZNE

Tabela 9. Proszę wymienić nazwę instytucji – podmiotów publicznych, z którymi samorząd współpracował przy realizacji dotychczasowych działań. Pytanie z możliwością wielokrotnej odpowiedzi, stąd ogółem powyżej 100%. W tabeli zawarto wskazania powyżej 3%:

PODMIOTY PUBLICZNE - INSTYTUCJE	N=61
policja	23%
szkoły	21%
nie wiem/ trudno powiedzieć	13%
straż pożarna	10%
wojewódzki fundusz ochrony środowiska i gospodarki wodnej	10%
biblioteka	8%
agencja nieruchomości rolnych	7%
urząd marszałkowski	7%
starostwo powiatowe	7%

Tabela 10. Proszę wymienić formę współpracy z podmiotami publicznymi. Pytanie z możliwością wielokrotnej odpowiedzi, stąd ogółem powyżej 100%. W tabeli zawarto wskazania powyżej 3%:

PODMIOTY PUBLICZNE – FORMY WSPÓŁPRACY	N=55
dotacje, dofinansowanie, pożyczki	45%
wspólna realizacja planów	18%
wspólne spotkania, rozmowy	15%
nie wiem/ trudno powiedzieć	7%
ogólnodostępna biblioteka	7%
poprawa bezpieczeństwa	7%
podniesienie edukacji	7%
podpisanie porozumienia	7%
szkolenia	5%
remonty budynków	4%

przygotowywanie wspólnych projektów	4%
doradztwo	5%
gazyfikacja	4%
wspólne działania promocyjne	4%

3.1.6.C. PODMIOTY PAŃSTWOWE, PUBLICZNE

Tabela 11. Proszę wymienić nazwę instytucji – podmiotów państwowych, z którymi samorząd współpracował przy realizacji dotychczasowych działań. Pytanie z możliwością wielokrotnej odpowiedzi, stąd ogółem powyżej 100%. W tabeli zawarto wskazania powyżej 6%:

PODMIOTY PAŃSTWOWE, PUBLICZNE - INSTYTUCJE	N=60
nie wiem/ trudno powiedzieć	20%
urząd wojewódzki	17%
straż pożarna	17%
policja	13%
urząd marszałkowski	12%
wojewódzki fundusz ochrony środowiska i gospodarki wodnej	10%
urzędy pracy	8%
ministerstwo edukacji	7%
agencja nieruchomości rolnych	7%
agencja restrukturyzacji i modernizacji rolnictwa	7%
województwo	7%

Tabela 12. Proszę wymienić formę współpracy z podmiotami państwowymi, publicznymi. Pytanie z możliwością wielokrotnej odpowiedzi, stąd ogółem powyżej 100%. W tabeli zawarto wskazania powyżej 3%:

PODMIOTY PAŃSTWOWE, PUBLICZNE – FORMY WSPÓŁPRACY	N=48
dotacje, dofinansowanie, pożyczki	60%
wspólna realizacja planów	27%
dają zatrudnienie, nabór	8%
szkolenia	8%
wspólne spotkania, rozmowy	8%
podpisanie porozumienia	8%
remonty dróg	8%

przygotowywanie wspólnych projektów	6%
nie wiem/ trudno powiedzieć	4%
poprawa bezpieczeństwa	4%
wspólna baza danych	4%

3.1.6.D. PODMIOTY PRYWATNE

Tabela 13. Proszę wymienić nazwę instytucji – podmiotów prywatnych, z którymi samorząd współpracował przy realizacji dotychczasowych działań. Pytanie z możliwością wielokrotnej odpowiedzi, stąd ogółem powyżej 100%. W tabeli zawarto wskazania powyżej 4%:

PODMIOTY PRYWATNE - INSTYTUCJE	N=40
nie wiem/ trudno powiedzieć	8%
zakład drzewny	8%
firma budowlana	5%
miejskowe zakłady pracy	5%
UNIWERSAL	5%

Tabela 14. Proszę wymienić formę współpracy z podmiotami prywatnymi. Pytanie z możliwością wielokrotnej odpowiedzi, stąd ogółem powyżej 100%. W tabeli zawarto wskazania powyżej 3%:

PODMIOTY PRYWATNE – FORMY WSPÓŁPRACY	N=38
dotacje, dofinansowanie, pożyczki	45%
wspólna realizacja planów	32%
działania kulturalne	16%
remonty dróg	11%
nie wiem/ trudno powiedzieć	5%
wykonują prace	5%
usługi na rzecz gminy	5%
dają zatrudnienie, nabór	5%
podniesienie edukacji	5%
kanalizacja	5%
wspólne działania promocyjne	5%
budowa chodników	5%

3.2. Działania prorozwojowe przewidziane do realizacji w przyszłości

3.2.1. Działania prorozwojowe przewidziane do realizacji za rok, 3 lata, za 5 lat.

W ramach badania poza pytaniem, jakie działania proinwestycyjne podjęto już na terenie gminy w ostatnich pięciu latach, poproszono badanych o wskazanie działań prorozwojowych, które mają być zrealizowane w perspektywie kolejnych pięciu lat. Okazuje się, że działania, które zostały już wcześniej podjęte mają być kontynuowane w przyszłości. W najbliższym roku nadal ma być budowana sieć kanalizacji (47% wskazań), budowane i remontowane drogi (35%), sieć wodociągowa (28%). Poza tym 15% respondentów deklaruje, że powstaną świetlice wiejskie (15%), deklarują, że polepszy się infrastruktura miast i wsi (15%) oraz zostanie wybudowana hala widowiskowo-sportowa (15%). Wymienione działania będą najbardziej pilne aż do 2010 roku. Za pięć lat przewiduje się mniej inwestycji związanych z budową sieci wodociągowej (6%) obudową świetlicy (5%) oraz hali widowiskowo-sportowej (5%). Planuje się, że za kilka lat będzie się po prostu kończyć wcześniej zaczęte inwestycje (w 2010 zakłada tak 14% respondentów, a w 2012 – 19% badanych).

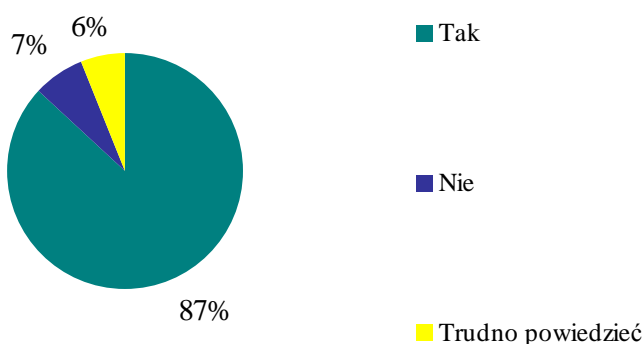
Tabela 15. Jakiego rodzaju działania prorozwojowe przewidziane są do realizacji w najbliższym:

DZIAŁANIA INWESTYCYJNE, KTÓRE MAJĄ BYĆ PODJĘTE NA TERENIE GMINY, N=108	Za rok	Za 3 lata	Za 5 lat
kanalizacja	47%	39%	19%
budowa i remonty dróg	35%	28%	21%
wodociągi	28%	23%	6%
światlice wiejskie	15%	15%	5%
infrastruktura miast i wsi	15%	10%	10%
budowa hali widowiskowo sportowej	15%	12%	5%
zagospodarowanie terenu przy szkole, budowa boisk	11%	2%	1%
modernizacja szkół	9%	8%	1%
programy turystyczne, infrastruktura	7%	8%	5%
ocieplanie budynków komunalnych	7%	6%	1%
oczyszczalnia ścieków	7%	6%	3%
modernizacja oświetlenia	6%	2%	1%
budowa mieszkań socjalnych	6%	5%	2%
uzbrojenie terenu	6%	2%	3%
Centrum Kultury	5%	1%	2%
pozyskiwanie funduszy, inwestorów	5%	2%	1%
gazyfikacja	5%	4%	3%
kontynuacja nieskończonych inwestycji	4%	14%	19%
przebudowa portu	4%	1%	-
euro boiska	3%	5%	1%
remont, budowa przedszkola	3%	1%	1%
modernizacja stadionu	3%	1%	-
plaża	3%	1%	1%
zagospodarować jezioro	3%	1%	1%
żadne	3%	2%	10%

3.2.2. Plany w zakresie pozyskania nowych inwestycji w okresie 3 najbliższych lat.

Okazuje się, że większa część respondentów (87%) uważa, że reprezentowana przez nich gmina zamierza pozyskać nowe inwestycje w ciągu najbliższych trzech lat.

Wykres 6. Czy gmina/ miasto planują pozyskanie nowych inwestycji w okresie najbliższych 3 lat? N=108

Samorządowcy twierdzą, że najczęściej w okresie najbliższych 3 lat zamierzają wybudować kanalizację i sieć wodociągową (35%), wybudować/ wyremontować drogi i chodniki (26%), zadbać ogólnie o infrastrukturę miejską (13%). Wskazywane w dalszej kolejności typy inwestycji przedstawione są w tabeli poniżej.

Tabela 16. Jakiego typu to są inwestycje? Pytanie z możliwością wielokrotnej odpowiedzi, stąd ogółem powyżej 100%. W tabeli zawarto wskazania powyżej 4%:

TYPY INWESTYCJI NA NAJBLIŻSZE 3 LATA	N=94
budowa kanalizacji i wodociągów	35%
drogi , chodniki	26%
infrastruktura	13%
ośrodki, obiekty turystyczno- rekreacyjne	12%
budownictwo mieszkaniowe socjalne	9%
światlice wiejskie	7%

budowa fermy wiatraków	6%
remont szkoły	6%
budowlane	6%
hala sportowa	5%
przetwórstwo rolno spożywcze	5%

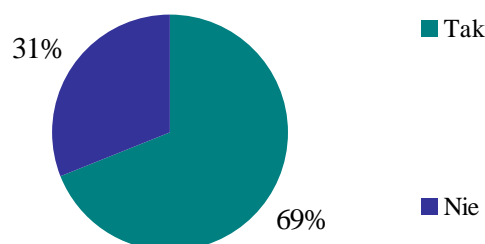
Jeśli chodzi o liczbę planowanych inwestycji najczęściej badani deklarują, że będą to 3 inwestycje (18%).

Badane gminy, które nie planują pozyskiwać nowych inwestycji (7 gmin) w okresie najbliższych trzech lat argumentują to głównie: brakiem środków, kontynuacją rozpoczętych inwestycji, zajęciem się bieżącymi sprawami.

3.2.3. Posiadanie planów inwestycji, obejmujących najbliższe 3 lata.

Z badania wynika, że gminy powiatu zachodniopomorskiego są raczej przygotowane do inwestycji w przyszłości. Blisko 70% respondentów deklaruje, że reprezentowana przez nich gmina posiada opracowane plany inwestycyjne na najbliższe trzy lata.

Wykres 7. Czy gmina / miasto posiadają opracowane plany inwestycji w okresie najbliższych 3 lat?

Jeśli chodzi o ilość planów to najczęściej w badanych gminach znajdują się:

- jeden plan (69%)

- trzy plany (21%)
- dwa plany (9%).

Średnio w badanych gminach znajdują się 1,5 plany.

Przedstawiciele gmin, w których nie ma opracowanego planu inwestycyjnego na 3 lata (33 osoby) najczęściej twierdzą, że: są właśnie w trakcie przygotowywania takiego planu, brakuje im dokumentacji lub mają przeszkody finansowe.

Tabela 17. Dlaczego gmina nie posiada planu inwestycyjnego na najbliższe 3 lata?

DLACZEGO GMINA/ MIASTO NIE POSIADA PLANU INWESTYCYJNEGO NA NAJBLIŻSZE 3 LATA?	N=33
w trakcie przygotowania	36%
brak dokumentacji	18%
nie wiem/ trudno powiedzieć	15%
finansowe	9%
nie ma potrzeby	6%
wymagają aktualizacji	3%
spłacamy poprzednie kredyty	3%
złe zarządzanie gminą	3%
brak miejsca na inwestycje	3%
inwestycje nie są pewne	3%
prywatny inwestor ma plany	3%

3.2.4. Szczegółowe określenie planowanych inwestycji – zawartych w planach inwestycyjnych:

Celem badania było także poznanie szczegółowych planów inwestycyjnych gmin, które mają opracowane plany inwestycji na najbliższe 3 lata, czyli określenie branży, terminu rozpoczęcia inwestycji, liczby i terminu zatrudnionych pracowników, zapotrzebowania na pracowników o określonych zawodach i specjalnościach, poznanie potrzeb inwestora, prac

związanych z inwestycją (takich jak: rodzaj pracy, czas trwania, ilość zatrudnionych osób), warunki płacowe w zależności od rodzaju pracownika.

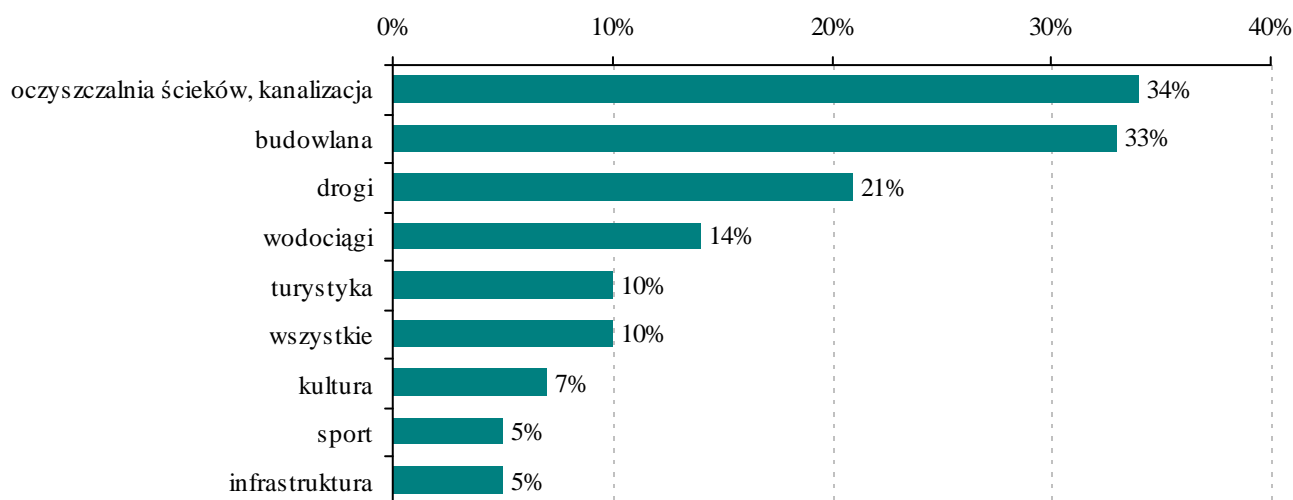
Okazuje się, że samorządowcom trudno jest określić szczegółowo planowane inwestycje, co może się wiązać tylko z ich ogólną znajomością. Respondenci najczęściej mieli problem ze wskazaniem: planowanej liczby zatrudnienia pracowników (20 jakichkolwiek wskazań), preferowanego wykształcenia pracowników (14 wskazań), formy zatrudnienia pracowników (10 wskazań), potrzeb inwestora (34 na 61 wskazań „trudno powiedzieć”), rodzaju pracy (26 na 43 wskazań „trudno powiedzieć”), czasu trwania prac inwestycyjnych (19 wskazań), średnie wynagrodzenie pracownika (8 wskazań).

Inwestycje jakie zawarte są w planach 3 – letnich najczęściej dotyczą oczyszczalni ścieków, budowy kanalizacji (34%), inwestycji budowlanych (33%), budowy i naprawy dróg (21%). Założone w planach inwestycje mają rozpocząć się najczęściej jeszcze w bieżącym roku kalendarzowym (46%), wskazywane w dalszej kolejności – w roku 2008 (33%). W inwestycje będzie zaangażowanych od 2 do nawet 6500 pracowników (1 wskazanie na 6500). Termin zatrudnienia pracowników w największym stopniu zależy od firmy, która wygra przetarg. W związku z tym na razie trudno jest ustalić taki termin. Co czwarty samorządowiec uważa, że będzie to 2008 rok. Do inwestycji będą najczęściej poszukiwani budowlańcy (40%), operatorzy maszyn i urządzeń (19%), murarze (16%). Warto zaznaczyć, że prawie co trzeci przedstawiciel gminy nie potrafił wskazać odnośnie wymienionych przez siebie inwestycji zapotrzebowań na pracowników o określonych zawodach i specjalnościach. Badani zdają sobie sprawę, że do głównych potrzeb inwestora należy pozyskanie środków finansowych (21%) oraz pracowników (7%).

Szczegółowe zestawienie wyników znajduje się na poniżej zamieszczonych wykresach i tabelach.

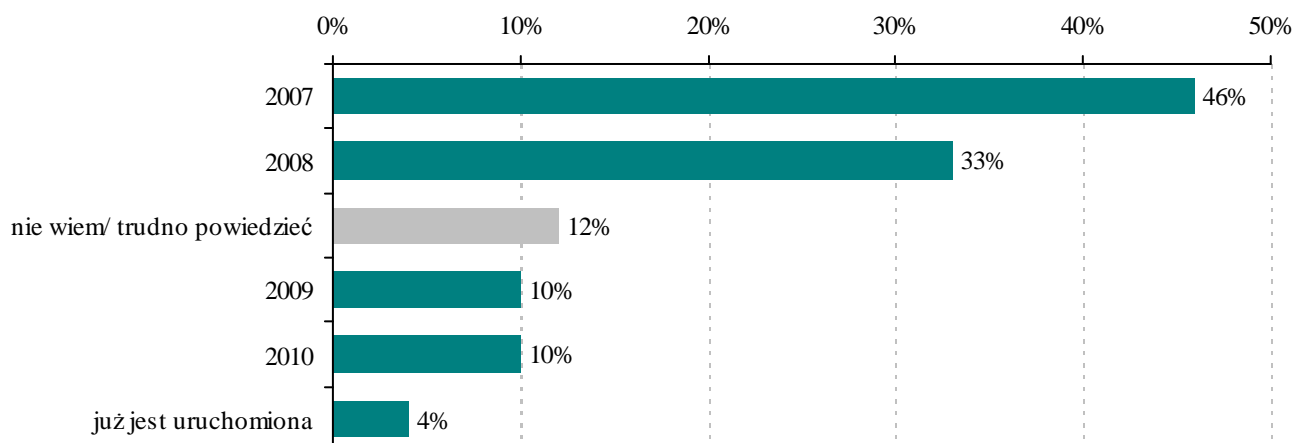
3.2.4. A. BRANŻA

Wykres 8. Proszę o wskazanie branży tych inwestycji, zawartych w planach. N=73. Na wykresie znajdują się wskazania powyżej 4%.

3.2.4. B. TERMIN URUCHOMIENIA INWESTYCJI

Wykres 9. Proszę o wskazanie planowanego terminu uruchomienia tych inwestycji, zawartych w planach. N=69. Na wykresie znajdują się wskazania powyżej 3%.

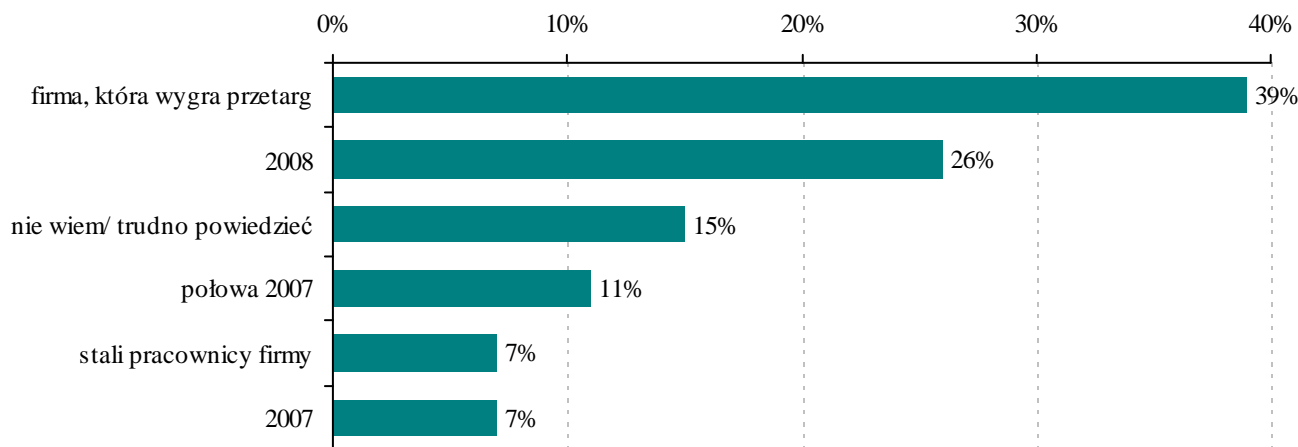
3.2.5. C. LICZBA ZATRUDNIONYCH PRACOWNIKÓW

Tabela 18. Proszę o wskazanie planowanej liczby zatrudnionych pracowników, zawartych w planach.

PLANOWANA LICZBA ZATRUDNIENI	N=20
do 20 pracowników	6
30 – 50 pracowników	5
70 – 100 pracowników	4
150 – 6500 pracowników	5

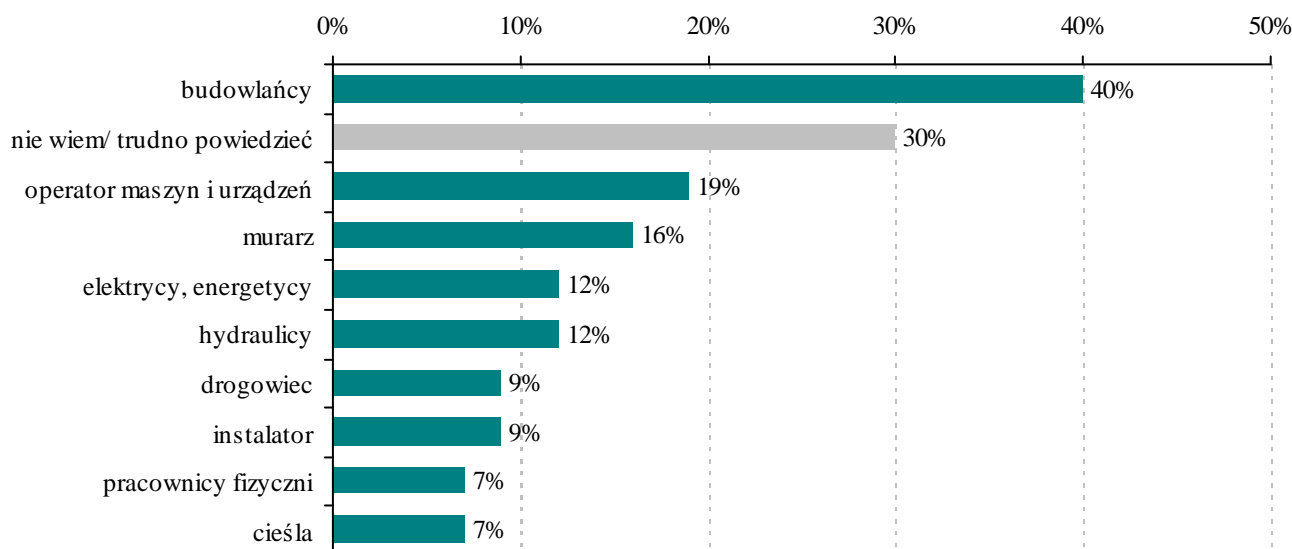
3.2.5. D. TERMIN ZATRUDNIENIA PRACOWNIKÓW

Wykres 10. Proszę o wskazanie planowanego terminu zatrudnienia pracowników w ramach inwestycji.
N=46 Na wykresie znajdują się wskazania powyżej 4%.

3.2.5. E. ZAPOTRZEBOWANIE NA OKREŚLONE ZAWODY I SPECJALNOŚCI PRACOWNIKÓW

Wykres 11. Proszę o wskazanie planowanego zapotrzebowania na zawody i specjalności N=43 Na wykresie znajdują się wskazania powyżej 4%.

3.2.5. F. PREFEROWANE WYKSZTAŁCENIE PRZYSZŁEJ KADRY

Tabela 19. Proszę o wskazanie planowanego preferowanego wykształcenia przyszłej kadry.

PREFEROWANE WYKSZTAŁCENIE PRZYSZŁEJ KADRY	Liczba wskazań
Wyższe	14
Podstawowe	10
Średnie	9
Wyższe zawodowe	9
Zawodowe	8

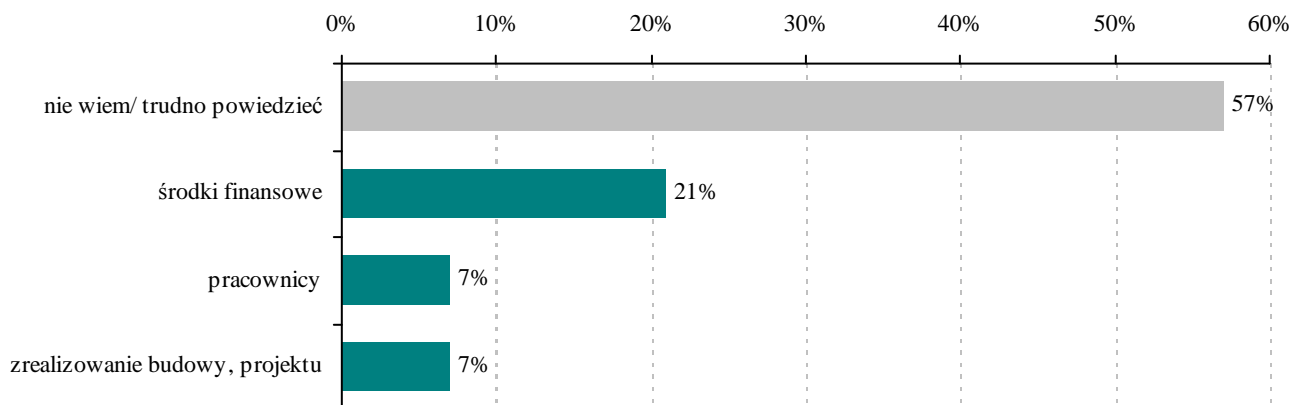
3.2.6. G. FORMA ZATRUDNIENIA PRACOWNIKÓW

Tabela 20. Proszę o wskazanie planowanej formy zatrudnienia przyszłej kadry.

FORMA ZATRUDNIENIA	Liczba wskazań
Umowa o pracę	10
Umowa o dzieło	10
Umowa zlecenie	10

3.2.5.H. PLANOWANE POTRZEBY INWESTORA

Wykres 12. Proszę o wskazanie planowanych potrzeb inwestora. N=61 Na wykresie znajdują się wskazania powyżej 4%.

3.2.5.J. PLANOWANE PRACE INWESTYCYJNE ZWIĄZANE Z INWESTYCYJĄ – RODZAJ PRACY

Wykres 13. Proszę o wskazanie rodzaju pracy. N=43 Na wykresie znajdują się wskazania powyżej 6%.

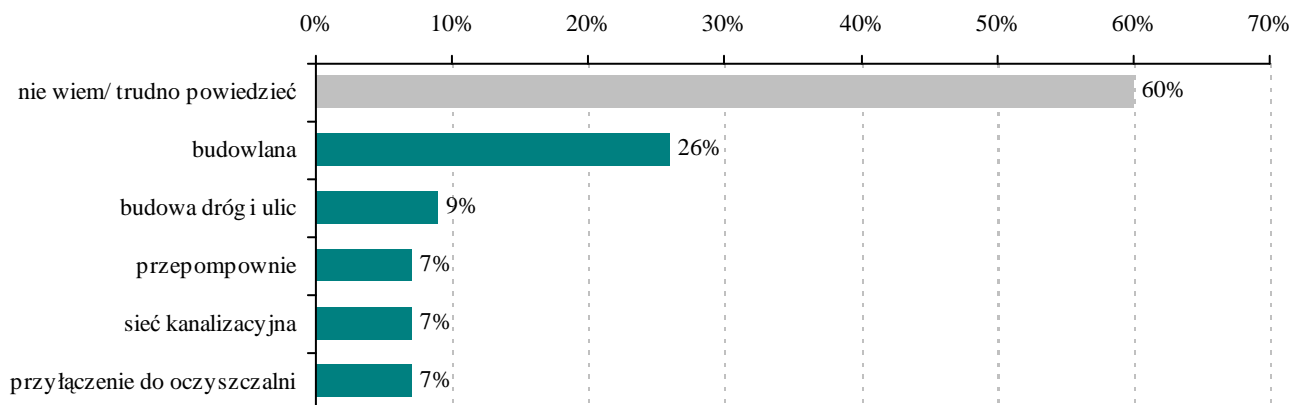

Tabela 21. Proszę o wskazanie czasu trwania planowanych prac inwestycyjnych.

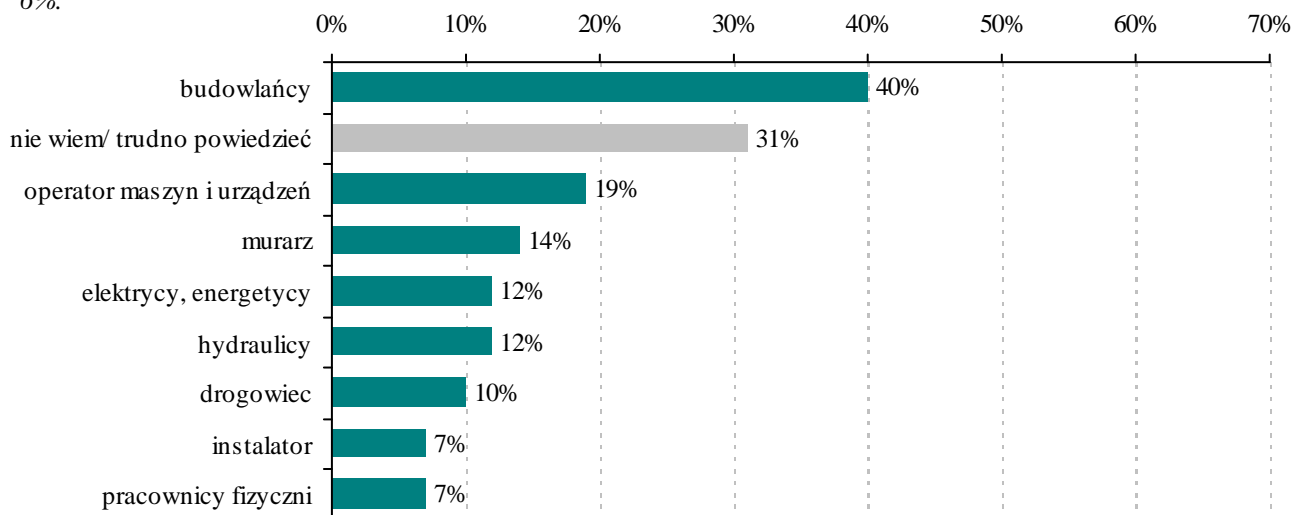
CZAS TRWANIA PRAC INWESTYCYJNYCH (w miesiącach)	N=19
Do 6 miesięcy	4
Od 12 do 24 miesięcy	6
Od 26 miesięcy do 72 miesięcy	5
Od 81 do 504 miesięcy	4

Tabela 22. Proszę o wskazanie ilości zatrudnionych osób w planowanych pracach inwestycyjnych.

ILOŚĆ ZATRUDNIOWNYCH OSÓB	N=9
0	1
10	2
45	1
48	1
60	1
100	1
150	1
295	1

3.2.5.K. WARUNKI PŁACOWE – RODZAJ PRACOWNIKA, ŚREDNIE WYNAGRODZENIE

Wykres 14. Proszę o wskazanie rodzaju pracownika. N=42 Na wykresie znajdują się wskazania powyżej 6%.

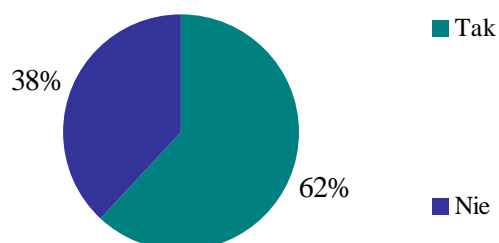
Pojedyncze osoby (8 osób) wskazały planowane średnie wynagrodzenie pracownika.

3.3. Określenie stopnia przygotowania gmin do działań inwestycyjnych

3.3.1. Posiadanie informacji na temat potencjalnych inwestorów zainteresowanych zlokalizowaniem inwestycji.

Z badania wynika, że znaczna część samorządowców (62%) deklaruje, że władze gminy wiedzą jacy inwestorzy zamierzają lokalizować inwestycje na terenie gminy. Jeśli chodzi o liczbę inwestorów najczęściej badani twierdzą, że interesuje się gminą trzech inwestorów (20% wskazań), w następnej kolejności wymieniano spontanicznie - jeden inwestor (18%). Z badania wynika, że średnio zainteresowanych współpracą jest prawie 8 przedsiębiorców, głównie z branży energetycznej (energia wiatrowa 22%), turystycznej (17%), budowlanej (14%), drzewnej (13%).

Wykres 15. Czy gmina/ miasto posiadają informacje na temat potencjalnych inwestorów zainteresowanych zlokalizowaniem inwestycji na ich terenie? N=108

Przedstawiciele gmin, które nie dysponują informacjami na temat potencjalnych inwestorów (42 gmin) najczęściej argumentują ten fakt: małym zainteresowaniem gminą ze strony przedsiębiorców, poczuciem bycia mało poinformowanym o takich planach.

Tabela 23. Dlaczego gmina/ miasto nie posiada informacji na temat potencjalnych inwestorów zainteresowanych zlokalizowaniem inwestycji na ich terenie?

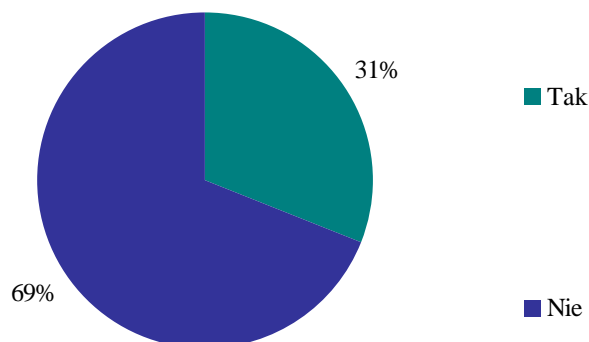
DLACZEGO GMINA/ MIASTO NIE POSIADA INFORMACJI NA TEMAT POTENCJALNYCH INWESTORÓW?	N=42
małe zainteresowanie, brak	19%
nie wiem/ trudno powiedzieć	14%
nie przekazują swoich danych	12%
brak gruntów do zaoferowania	7%
mało inwestorów na naszym terenie	7%
drogi mają być zrobione przez wojewódzki zarząd dróg	5%
będziemy szukać inwestorów	5%
gmina typowo rolnicza	5%
brak inwestycji, brak ofert	5%
gmina nie jest przygotowana	5%
brak gazyfikacji	2%
prowadzi to nam centrum obsługi inwestora przy urzędzie marszałkowskim	2%
nie jestem szefem	2%
zbyt daleko od miast, położenie	2%
brak planu przestrzennego	2%
leżymy w strefie ochronnej parku	2%
zaraz się wycofują	2%
prezentują swoje warunki	2%

3.3.2. Posiadanie planu zagospodarowania przestrzennego

Plan zagospodarowania przestrzennego jest podstawą działań każdej gminy. Opierając się na nim, gmina wydaje decyzje o warunkach zabudowy. Jest jednocześnie bardzo ważnym źródłem informacji zarówno dla gminy, jak i dla potencjalnych inwestorów. Zgodnie z art. 14 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym jest aktem prawa miejscowego.

Z przeprowadzonego badania wynika, że tylko w 31% gmin taki plan istnieje.

Wykres 16. Czy gmina/ miasto posiada opracowany plan zagospodarowania przestrzennego? N=108

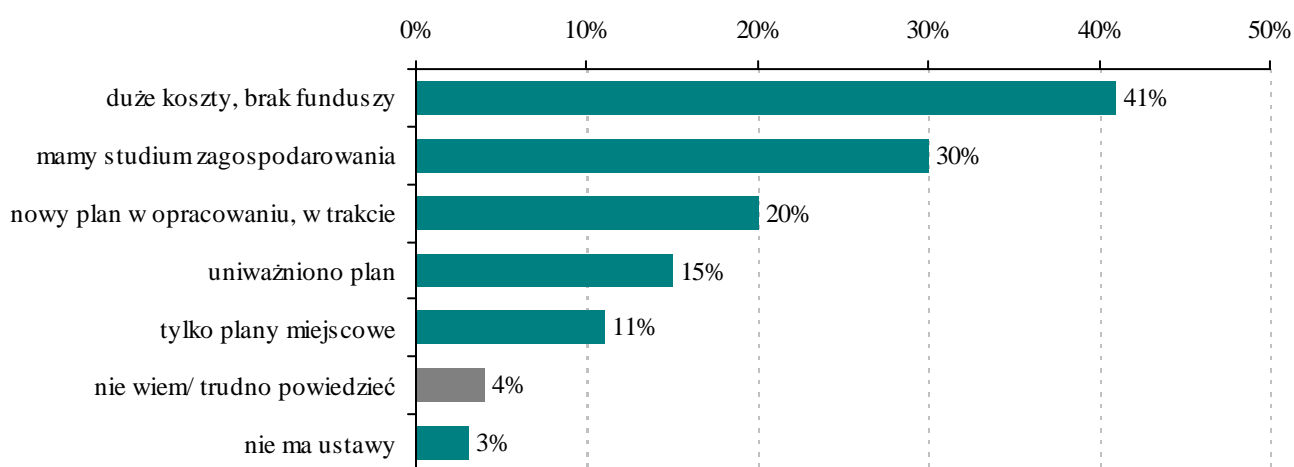
Przedstawiciele gmin, w których nie ma opracowanego planu zagospodarowania przestrzennego poproszono o wskazanie powodów takiego stanu rzeczy.

Okazuje się, że często związane jest to z brakiem funduszy, dużymi kosztami związanymi z opracowywaniem takiego planu.

Należy zaznaczyć, że znaczny odsetek badanych gmin (w sumie 50%) jest w trakcie przygotowywania planu. Co trzeci samorządowiec twierdził, że gmina posiada obecnie studium zagospodarowania, które jest podstawą opracowania planu (Studium nie jest dokumentem, który mógłby zastąpić strategię rozwoju. Służy do określenia polityki przestrzennej miasta. Wskazuje rejony wymagające konieczności opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta). Kolejne 20% badanych twierdzi, że jest w

trakcie opracowywania planu zagospodarowania przestrzennego. Część samorządowców narzeka, że gmina posiadała już taki plan, ale został unieważniony (15% wskazań). Co dziesiąty przedstawiciel gminy podkreśla, że gmina dysponuje tylko planami miejscowymi.

Wykres 17. Jakie są powody tego, że gmina nie posiada opracowanego planu zagospodarowania przestrzennego. N=74 Na wykresie przedstawiono dane, które uzyskały powyżej 2% (do pozostałych zaliczono: posiadanie planu procentowego, bazowanie na decyzjach administracyjnych, zmienne prawo, brak inicjatywy ze strony burmistrza).

3.3.3. Posiadanie terenów uzbrojonych przeznaczonych pod inwestycje

Z badania wynika, że w badanych gminach istnieje znaczny potencjał w postaci terenów przeznaczonych pod inwestycje. Blisko $\frac{3}{4}$ samorządowców deklaruje, że w gminach, które reprezentują, znajdują się tereny, które mogłyby być przeznaczone pod inwestycje. Respondenci, którzy uważają, że gmina/ miasto nie posiada takich terenów przeznaczonych na inwestycje (26 osób) najczęściej uważają, że nie ma po prostu odpowiednich terenów, ze względu na teren rolniczy. Kilku samorządowców uważa, że brakuje po prostu funduszy na przygotowanie takich obszarów. Wskazywane powody przez pojedyncze osoby zawarte są w tabeli poniżej.

Wykres 18. Czy gmina/ miasto posiada uzbrojone tereny przeznaczone pod inwestycje? N=108

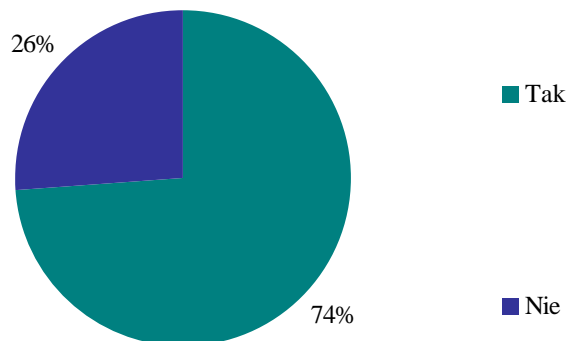

Tabela 24. Jakie są powody tego, że nie gmina/ miasto nie posiada terenów przeznaczonych pod inwestycje?

DLACZEGO BRAKUJE TERENÓW PRZEZNACZONYCH POD INWESTYCJE?	OGÓŁEM, N=26
brak terenów, gmina rolnicza	9
brak funduszy	7
nie wiem/ trudno powiedzieć	3
brak zainteresowania inwestorów	2
stare zaszłości, nikt tego nie robi	2
gmina/ miasto pracuje nad tym	2
potrzebny jest najpierw plan	1

ZAŁĄCZNIKI DO RAPORTU

Projekt finansowany przez Unię Europejską
ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
oraz budżet państwa w ramach Zintegrowanego
Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego

Kwestionariusz wywiadu

Kwestionariusz badawczy

„Dzień Dobry. Dzwonię Do Pana/ Pani z Instytutu Badania i Rynku Opinii Publicznej Pentor Research International. Badanie jest realizowane na zlecenie Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Szczecinie. Celem badania jest zdiagnozowanie obszarów i kategorii działań prorozwojowych prowadzonych przez samorządy lokalne województwa zachodniopomorskiego. W szczególności chodzi o rozpoznanie i opisanie projektów proinwestycyjnych podejmowanych przez samorządy”.

1. Jakie działania proinwestycyjne podjęto na terenie gminy:

W ciągu ostatniego roku	
2 – 3 lata temu	
4 – 5 lat temu	

2. Jakim efektem zakończyły się te działania, jakie były ich rezultaty? *(ankieter przeczytać działania wymienione przez respondenta w pytaniu 1)*

Działanie	Efekt

3. Jakie były obszary tych działań prorozwojowych w zakresie:

a) projektów miękkich

.....

.....

.....

b) projektów twardych

.....

.....

.....

4. Jakie były największe przeszkody w realizacji tych działań?

Brak funduszy	1
Brak osób zainteresowanych uczestnictwem	2
Brak firm, instytucji zainteresowanych uczestnictwem	3
Brak odpowiedniej kadry do realizacji	4
Brak odpowiedniego zaplecza technicznego (komputer, sala, itp.)	5
Inne, jakie.....	6

5. Skąd pozyskiwano środki na realizację tych działań prorozwojowych?

Fundusze z Unii Europejskiej (proszę o wskazanie nazwy funduszu.....)	1
Budżet Państwa	2
Własny budżet	3
Środki prywatne inwestorów	4
Darowizny	5

Inne, jakie.....	6
------------------	---

6. Jakiego rodzaju działania prorozwojowe przewidziane są do realizacji w najbliższym:

Roku	
3 lat	
5 lat	

7. Czy przy realizacji dotychczasowych działań samorząd współpracował z innymi podmiotami samorządowymi, publicznymi, państwowymi lub prywatnymi? Jeśli tak to proszę wymienić formę współpracy

Podmioty samorządowe (proszę wymienić)

Nazwa instytucji	Forma współpracy

Podmioty publiczne (proszę wymienić)

Nazwa instytucji	Forma współpracy

Podmioty publiczne, państwowe (proszę wymienić)

Nazwa instytucji	Forma współpracy

Podmioty prywatne (proszę wymienić)

Nazwa instytucji	Forma współpracy

8. Czy gmina / miasto planują pozyskanie nowych inwestycji w okresie najbliższych 3 lat?

a) Nie, jakie są tego powody

.....

.....

.....

b) tak, Jakiego typu są inwestycje

...../...../...../ liczba tego typu inwestycji...../...../...../

9. Czy gmina / miasto posiadają informacje na temat potencjalnych inwestorów zainteresowanych zlokalizowaniem inwestycji na ich terenie?

a) Nie, jakie są tego powody

.....

.....

.....

b) tak, ilu jest takich inwestorów i z jakiej branży

liczba inwestorów...../...../...../ branża...../...../...../

10. Czy gmina / miasto posiadają opracowane plany inwestycji w okresie najbliższych 3 lat?

a) Nie, jakie są tego powody

.....

.....

.....

b) jeśli tak, to ile jest takich planów.....

11. Wskazał Pan(i).....(ankieter: podać liczbę inwestycji z pytania 10, podpunkt b) planowanych inwestycji, proszę teraz o wskazanie dla każdej z planowanych inwestycji:

INWEATYCJA 1

a) Branża..... /.../

b) Planowany termin uruchomienia inwestycji...../.../

c) Planowana liczba zatrudnionych pracowników...../.../

d) Planowany termin zatrudnienia pracowników...../.../

e) Planowane zapotrzebowanie na zawody i specjalności pracowników

Zawód, specjalność	Ilość pracowników

f) Preferowane wykształcenie przyszłej kadry

Wykształcenie	Ilość pracowników
Podstawowe	
Zawodowe	
Średnie	
Wyższe zawodowe	
Wyższe	

g) Forma zatrudnienia pracowników

Rodzaj umowy	Ilość pracowników
Umowa o pracę	
Umowa o dzieło	
Umowa zlecenie	
Inne, jakie.....	

h) Planowane potrzeby inwestora

--	--

j) Planowane prace inwestycyjne związane z inwestycją:

Rodzaj pracy (np. prace budowlane)	Czas trwania (liczba miesięcy)	Ilość zatrudnionych osób

k) warunki płacowe (przepisać rodzaje z pytania 11 podpunkt e)

Rodzaj pracownika	Średnie planowane wynagrodzenie

12. Czy gmina / miasto posiada opracowany plan zagospodarowania przestrzennego?

a) Tak

b) Nie, jakie są tego powody

.....

.....

.....

13. Czy gmina / miasto uzbrojone tereny przeznaczone pod inwestycje?

a) Tak, jaka jest ogólnie wielkość w ha tego terenu

b) Nie, jakie są tego powody

.....

.....

.....

Metryczka

Stanowisko respondenta.....

Nazwa gminy.....

Powierzchnia gminy w ha.....

Liczba mieszkańców w gminie